

Substance Use-Related Misdemeanours Dealt with by the Competent Authorities of the City of Liberec in 2017

SCHOVANCOVÁ, P.¹, FIDESOVÁ, H.²

1 | Municipality of the City of Liberec, Department of Administrative activities and Trade licensing, Division of misdemeanours, Liberec, Czech Republic

2 | Charles University, First Faculty of Medicine, and General University Hospital in Prague, Department of Addictology, Prague, Czech Republic

Citation | SCHOVANCOVÁ, P., FIDESOVÁ, H. Páchání přestupků v souvislosti s návykovými látkami řešených v působnosti statutárního města Liberec za rok 2017. *Adiktol. prevent. léčeb. praxi.* 2021; **4**(1), 10–20; doi: 10.35198/APLP/2021-001-0001.

Background | Minor offences related to substance use can be classified as misdemeanours. In the Czech Republic, the data on this phenomenon is incomplete and has a low informative value, although the committing and punishing of misdemeanours can have relatively significant social and individual impacts.

AIMS | To determine the level of substance use-related misdemeanours and knowledge about specific misdemeanours committed in connection with substance use. **METHODS** | Data for the research was obtained from the administrative files kept by the Liberec Misdemeanour Department in 2017 and analysed using content analysis and descriptive statistics. **SAMPLE** | A total of 2011 files were included, of which 479 concerned misdemeanours committed by women and 1,532 by men. The inclusion criterion was the commission of a misdemeanour in connection with an addictive substance by an individual above 15 years of age. **RESULTS** | A total

of 426 misdemeanours committed in connection with addictive substances were detected, which is one fifth of all the misdemeanours committed by individuals during the study period which the given department kept on file. Primary misdemeanours accounted for 20.42%, secondary ones for 79.58%. Alcohol was the most common substance involved: it was responsible for 66.67% of the primary misdemeanours and for 94.10% of the secondary ones. **CONCLUSIONS** | The incidence of substance use-related misdemeanours is not negligible. Since 1 July 2017, new legislation regulating offences, including their registration, has been in effect. However, not even this introduces a systematic collection of data about minor offences related to drugs. In order to create preventive programmes or adopt legislative measures, it is appropriate to introduce a systematic approach to collecting data about substance use-related misdemeanours or conduct regular research.

Keywords | Addictive substances – Misdemeanour – Misdemeanour proceedings – Administrative penalty – Records of misdemeanours

Submitted | 7 January 2021

Accepted | 11 February 2021

Grant affiliation | This article was supported by the institutional support programme Progres No. Q06/LF1.

Correspondence address | Petra Schovancová, Na Výšině 28, 466 01 Jablonec nad Nisou, Czech Republic

petulana@centrum.cz

Páchání přestupků v souvislosti s návykovými látkami řešených v působnosti statutárního města Liberec za rok 2017

SCHOVANCOVÁ, P.¹, FIDESOVÁ, H.²

1 | Magistrát města Liberec, odbor správní a živnostenský, oddělení přestupků

2 | Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Klinika adiktologie

Citace | SCHOVANCOVÁ, P., FIDESOVÁ, H. Páchání přestupků v souvislosti s návykovými látkami řešených v působnosti statutárního města Liberec za rok 2017. *Adiktol. prevent. léčeb. praxi.* 2021; **4**(1), 10–20; doi: 10.35198/APLP/2021-001-0001.

Východiska | Méně závažné porušování zákona v souvislosti s užíváním návykových látek může být hodnoceno jako přestupek. V České republice jsou data o tomto jevu neúplná a mají nízkou výpovědní hodnotu, ačkoliv páchání a trestání přestupků může mít poměrně zásadní dopady v rovině společenské i individuální. **Cíle** | Zjištění míry páchání přestupků v souvislosti s užíváním návykových látek a poznatků ohledně konkrétních přestupků páchaných v souvislosti s užíváním návykových látek. **Metody** | Data pro výzkum byla získána ze správních spisů vedených oddělením přestupků v roce 2017 v Liberci a analyzována pomocí obsahové analýzy a popisné statistiky.

Soubor | Celkem bylo zařazeno 2011 spisů, z toho 479 přestupků žen a 1532 přestupků mužů. Kritériem pro zařazení do výzkumu bylo spáchání přestupku v souvislosti s návykovou látkou fyzickou osobou starší 15 let. **Výsledky** | Celkově bylo zjištěno 426 přestupků

spáchaných v souvislosti s návykovými látkami, což je 1/5 všech přestupků spáchaných fyzickými osobami na daném oddělení ve zkoumaném období. Primární přestupky činily 20,42 %, sekundární 79,58 %. Nejčastěji se vyskytoval alkohol – u primárních přestupků v 66,67 %, u sekundárních přestupků v 94,10 % případů. **Závěry** | Výskyt přestupků v souvislosti s návykovými látkami není zanedbatelný. Od 1. 7. 2017 je účinná nová legislativa upravující přestupky včetně jejich evidence. Ani ta však nezavádí systematický sběr dat o přestupcích páchaných v souvislosti s návykovými látkami. K vytváření preventivních programů či přijímání legislativních opatření je vhodné zavést systematický sběr dat o přestupcích spáchaných v souvislosti s návykovými látkami anebo periodický výzkum.

Klíčová slova | Návyková látka – Přestupek – Řízení o přestupku – Správní trest – Evidence přestupků

Došlo do redakce | 7. ledna 2021

Přijato k tisku | 11. února 2021

Grantová podpora | Tento článek byl podpořen institucionálním programem podpory Progres č. Q06/LF1.

Korespondenční adresa | Mgr. Petra Schovancová, Na Výšině 28, 466 01 Jablonec nad Nisou

petulana@centrum.cz

1 VÝCHODISKA

Užívání návykových látek může mít negativní následky nejen v podobě zhoršení duševního i fyzického stavu, sociální či rodinné situace, ale může vést i ke konfliktům se zákonem. Uživatelé návykových látek se mohou dopustit protiprávního jednání různé závažnosti. Podle míry závažnosti pak protiprávní jednání dělíme na trestné činy a přestupky. Za přestupek je dle současné právní úpravy považován „společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“ (§ 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Téma přestupků páchaných v souvislosti s návykovými látkami je v české odborné literatuře a výzkumné praxi velmi zřídka zpracováno, vyjma problematiky řízení pod vlivem návykových látek, které se dostává větší pozornosti v médiích i výzkumných pracích (např. EMCDDA, 2014; Šucha & Štastná, 2015). Tento článek a stejně tak níže představený výzkum se zabývá výhradně tzv. obecnými přestupky, které spadají do působnosti odboru správního a živnostenského, oddělení přestupků Magistrátu města Liberec (dále jen „oddělení přestupků MML“). Dopravní přestupky jsou součástí agendy odboru dopravy, do výzkumu nebyly zahrnuty, a proto jim nebyla věnována v článku žádná pozornost.

Ačkoli zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek a zákon o návykových látkách definuje pojem návykové látky rozdílně, pro účely článku pod termín „návyková látka“ řadíme alkohol, tabák, omamné a psychotropní látky. Termín „droga“ používáme jako synonymum k jiným návykovým látkám, než jsou alkohol a tabák.

Pojetí přestupku je formálně-materiální. Aby jednání mohlo být označeno za přestupek, musí být kumulativně splněny znaky jak formální (znaky skutkové podstaty uvedené v zákoně), tak materiální (společenská škodlivost) (Jemelka, 2020, p. 50–60; Vedral, 2017, p. 416).

Odborná literatura nezná u přestupků rozlišení na primární a sekundární, kdy takové dělení je možné nalézt pouze v souvislosti s trestnými činy (např. Zeman et al., 2015; Roubalová, 2019). Tímto dělením jsme se pro zkoumané přestupky inspirovaly, avšak není zcela přiléhavé, neboť přestupky spáchané v souvislosti s návykovými látkami jsou částečně jiného spektra než trestné činy a zcela s nimi nekorespondují. Přestupky spáchané v souvislosti s návykovými látkami lze tedy obdobně jako trestné činy rozdělit na primární a sekundární, při nichž dochází k porušování zákonů v souvislosti se všemi typy návykových látek (Gřivna, 2019, p. 327; Roubalová, 2019, p. 7).

Primární přestupky spočívají stejně jako trestné činy v porušování drogové legislativy a souvisejících právních předpisů, které regulují nakládání s těmito látkami (Mravčík et al., 2020, p. 143). Vzhledem k tomu, že u přestupků není takové dělení běžné, není ani k dispozi-

ci žádné vymezení, jaká konkrétní ustanovení zákonů do této kategorie patří. Dle našeho názoru se sem však dají zařadit přestupky regulující distribuci návykových látek na úrovni přestupků a ty, které regulují užívání návykových látek na veřejnosti. Konkrétně se jedná např. o neoprávněné přechovávání návykové látky v malém množství pro vlastní potřebu či požívání alkoholu na veřejnosti (bližší *tabulka 1*; skutkové podstaty byly oproti zákonnému znění v celém článku zkráceny). (Schovancová, 2019, p. 21).

Z hlediska sekundárních přestupků dochází k porušování zákona v souvislosti s užíváním návykových látek, zejména pod jejich vlivem (zejména přestupky proti veřejnému pořádku, majetku a občanskému soužití) a v souvislosti s potřebou obstarání si návykové látky či finančních prostředků na návykové látky (např. krádeže) (Schovancová, 2019, p. 23). U přestupků se též nabízí specifická kategorie sekundárních přestupků spáchaných návykovou látkou (např. znečištění veřejného prostranství odhozením nedopalku cigarety).

V *tabulce 1* nabízíme výčet primárních a sekundárních přestupků. Upřesňujeme, že přestupky uvedené v tabulce nejsou absolutním výčtem primárních a sekundárních přestupků, jsou zde uvedeny převážně námi z výzkumu zjištěné primární a sekundární přestupky. Sekundárních přestupků ale může být celá škála, neboť pod vlivem návykové látky je možné spáchat velké spektrum přestupkového jednání, z praxe např. nechránění občanského průkazu před ztrátou nebo neoprávněné vystupování jako úřední osoba či maření vykazání ze společného obydlí provedené podle zákona o Policii České republiky nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních atd.

V roce 2017 došlo k zásadním změnám právní úpravy řízení o přestupcích a současná legislativa upravující toto řízení je tvořena dvěma hlavními právními předpisy, a to zákonem o odpovědnosti za přestupky a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), který je vůči zákonu o odpovědnosti za přestupky zákonem subsidiárním a použije se tehdy, pokud zákon o odpovědnosti za přestupky některé postupy neřeší.

Řízení o přestupcích lze rozdělit na postup před zahájením řízení, kdy lze přestupek vyřešit odložením, příkazem a příkazem na místě (doručením příkazu obviněnému je zahájeno řízení), a postup po zahájení řízení (řízení je zahájeno doručením oznámení o jeho zahájení obviněnému z přestupku), kdy lze přestupek vyřešit vydáním rozhodnutí o vině, usnesením o zastavení. Pokud je obviněný (fyzická osoba) uznán vinným, lze v řízení o přestupcích uložit správní trest napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty nebo zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Ke správnímu trestu je též možno v zákonem stanovených případech uložit ochranné opatření, kterým je omezující opatření či zabránění věci nebo náhradní hodnoty (Jemelka, 2020, p. 319–321, 455, 456).

primární přestupky ↓		
zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách	§ 39/2/a	neoprávněné přechovávání návykové látky v malém množství pro vlastní potřebu
	§ 39/2/b	neoprávněné pěstování rostliny nebo houby obsahující návykovou látku v malém množství pro vlastní potřebu
	§ 39/2/c	umožnění neoprávněného požívání návykových látek osobě mladší 18 let, nejde-li o čin přísněji trestný
zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	§ 35/1/e	kouření na místě, kde je to zakázáno
	§ 35/1/j	prodání nebo podání alkoholu osobě mladší 18 let
	§ 35/1/n	ve stavu zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, v němž ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek, vstoupí na místo, na které je podle § 18 odst. 1 osobám v tomto stavu vstupovat zakázáno... (zakaz vstupu pod vlivem)
	§ 35/1/p	odmítnutí podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření
zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech	§ 108/1/h	padělání lékařského předpisu nebo pozměnění jeho obsahu v úmyslu, aby ho bylo použito jako pravého...
zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích	§ 4/2	alkohol – porušení obecně závazné vyhlášky
sekundární přestupky ↓		
zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích	§ 5/1/a	neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci
	§ 5/1/b	znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci
	§ 5/1/d	porušení nočního klidu
	§ 5/1/e	vzbuzení veřejného pohoršení
	§ 5/1/f	znečištění veřejného prostranství...
	§ 5/1/i	porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních a jiných společenských akcí
	§ 5/1/j	cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci
	§ 7/1/a	ubližení na cti (vydání v posměch či urážky)
	§ 7/1/b	ubližení na zdraví
	§ 7/1/c/1	vyhrožování újmou na zdraví jinému
	§ 7/1/c/3	schválnosti
	§ 7/1/c/4	hrubé jednání
	§ 8/1/a/1	krádež
	§ 8/1/a/4	zničení či poškození věci
	§ 8/1/b	neoprávněné užívání cizího majetku
§ 8/1/c	přisvojení si cizí věci nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby	
zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)	§ 76a/1/d	nošení zbraně či manipulace s ní na veřejnosti po požití alkoholických nápojů, návykových látek...

Tabulka 1 | Výčet primárních a sekundárních přestupků

Skutkové podstaty jednotlivých přestupků jsou pak upraveny ve více zákonech, přičemž výzkumu, jehož výsledky jsou představovány v článku, se týkají zejména skutkové podstaty v zákonech č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“), č. 167/1998 Sb., o návykových látkách (dále jen „zákon o návykových látkách“), č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (dále jen „zákon o škodlivých účincích NL“) a v zákoně č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (dále jen „zákon o zbraních“). V neposlední řadě je nutné zmínit, vzhledem ke změně legislativy, též v současné době již neplatný zákon č. 200/1990 Sb.,

o přestupcích, neboť výzkum zahrnoval též přestupky dle staré právní úpravy. Skutkové podstaty se však nijak zásadně nezměnily, byl řešen stejný charakter jednání, a proto byly v rámci výsledků přestupky vyhodnocovány komplexně bez ohledu na starou či novou právní úpravu vždy s ohledem na znění skutkové podstaty přestupku.

Dalšími právními předpisy souvisejícími s problematikou návykových látek je nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, které uvádí výčet jak omamných, tak psychotropních látek, dále nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního záko-

niku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů. Konkrétní množství omamných a psychotropních látek je pak uvedeno v příloze stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 3. 2014 sp. zn. Tpjn 301/2013 (Nejvyšší soud ČR, 2014). Toto stanovisko včetně jeho přílohy se využívá jako pomůcka při stanovení, zda se jedná o přestupek, či trestný čin, zejména ve vztahu k přestupkům dle zákona o návykových látkách.

Co se týká sběru dat ohledně výše uvedených přestupků, pak na základě zákona č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „*změnový zákon*“) se od 1. 10. 2016 provádí zápis do evidence přestupků, čili se zapisují přestupky spáchané po tomto datu, tedy po 1. 10. 2016. Evidence je vedena rejstříkem trestů, avšak jen u zákonem stanovených přestupků (pozn. autorek: pokud vezmeme v úvahu námi uváděné primární přestupky, pak z těchto se nezapisuje pouze přestupek spáchaný ve státní správě a samosprávě, kdy v případě našeho výzkumu se jedná o porušení vyhlášky, kterou se zakazuje požívání alkoholu na místě veřejnosti přístupném, více upřesněno v diskuzi), informace o přestupcích, z nichž byl pachatel uznán vinným, se uchovávají po dobu 5 let (Jemelka, 2020, p. 1097–1100). V případě sekundárních přestupků pak není v evidenci uvedeno, zda byl přestupek spáchaný v souvislosti s návykovou látkou. Další dílčí informace se sbírají v rámci ročních statistik sbíraných Ministerstvem vnitra ČR (od obcí a krajů, které řeší přestupky na základě přenesené působnosti), které se provádějí na základě § 110 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ani zde však nejsou sbírány informace o souvislostech přestupků a návykových látek, a to ani v případě přestupků spáchaných podle zákona o návykových látkách (např. o jakou látku se jednalo, jaké množství bylo odňato). Informace od ministerstva jsou pak mimo jiné zveřejňovány Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti ve výročních zprávách zejména ohledně primárních přestupků. Ohledně sekundárních přestupků se výroční zpráva zmiňuje jen v souvislosti s ekonomicky motivovanou sekundární kriminalitou (Mravčík et al., 2020, p. 147). Statistika, která se zabývá podrobnějším sběrem dat ohledně primárních přestupků, se provádí v rámci Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky obce za každý rok, zde se pak sbírají informace ohledně přestupků dle zákona o návykových látkách, kdy se uvádí typ drogy, věk pachatele u jednotlivých přestupků, dále pak množství zajištěných drog a přestupků dle zákona o škodlivých účincích NL, kdy se uvádí počet zjištěných přestupků uvedeného zákona.

Získání potřebných informací o přestupkové agendě, společně s jejich správným vyhodnocením a sdílením dat orgány veřejné moci, je přitom nezbytným předpokladem přijímání vhodných opatření za účelem snížení míry protiprávního jednání, od prevence až po případné legislativní změny.

Jelikož se neprovádí systémový sběr dat a ani dosud ohledně problematiky přestupků páchaných v souvislosti s návykovými látkami nebyl proveden žádný výzkum, je provedený výzkum spíše pilotní studií, která přináší ucelenější přehled výskytu přestupků souvisejících s návykovými látkami a zjištěnými výsledky snad vzbudí zájem odborné veřejnosti.

2 VÝZKUMNÝ SOUBOR A POUŽITÉ METODY

Sběr dat byl uskutečněn na oddělení přestupků MML, které řeší přestupky v rámci přenesené působnosti na úrovni obcí, obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností. Oddělení přestupků MML na základě veřejnoprávních smluv v rámci přenesené působnosti řeší přestupky některých dalších obcí, a to Dlouhý Most, Janův Důl, Jeřmanice, Křižany, Osečná, Stráž nad Nisou a Šimonovice. Vzhledem k tomu, že přestupky musí řešit věcně, ale i místně příslušný správní orgán, kdy místní příslušnost správního orgánu je pak prvotně dána místem spáchaní přestupku (pokud nelze určit, kde k přestupku došlo, zákon stanovuje další kritéria, dle kterých lze příslušnost určit, např. místo trvalého pobytu pachatele přestupku, místo, kde přestupek vyšel najevo) (§ 62 zákona o odpovědnosti za přestupky), ve spisech byli řešeni pachatelé přestupků nejen s trvalým pobytem výše uvedených obcí, ale napříč z celé republiky, včetně zahraničí (Schovancová, 2019, p. 57).

Celkem bylo ve sledovaném období, tedy od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017, oddělení přestupků MML oznámeno 2060 přestupků. Přestupky byly v době sběru dat pravomocně ukončené. Do základního souboru pak byly zařazeny přestupky splňující následující kritéria: pachatelem přestupku byla fyzická osoba; věk pachatele dosahoval minimálně 15 let včetně (odpovědnost za přestupek vzniká 1. den po 15. narozeninách); zahrnuti byli jak občané České republiky, tak občané cizí státní příslušnosti. Základní soubor tedy tvořilo 2011 přestupků (479 žen, 1532 mužů).

Ze základního souboru byly do výběrového souboru metodou záměrného (účelového) výběru zařazeny takové přestupky, které měly ve spisovém materiálu informaci o tom, že pachatel spáchal přestupek v souvislosti s návykovou látkou, ať již pod jejím vlivem nebo pro její opatření či proti drogové legislativě. Nejčastěji se taková informace nacházela ve spisovém materiálu zaslaném Policií ČR, případně městskou policií, a to např. v lékařské zprávě, v dokladu o provedení dechové zkoušky, ze zprávy o provedení laboratorního zkoumání na přítomnost návykové látky. V těchto případech byla zpravidla uvedena i naměřená hodnota či zjištěné množství návykové látky. V některých případech nebylo provedeno žádné zkoumání na přítomnost návykových látek, avšak souvislost s návykovou látkou vyplývala z výpovědi podezřelého, očitých svědků či zasahujících policistů. V těchto případech pak

nebyly žádné hodnoty návykových látek uvedené, avšak s ohledem na jejich nezanedbatelné množství byly do výběrového souboru též zařazeny, kdy k množství návykové látky bylo do sběrného archu zapsáno „neuveдено“.

V *tabulce 2* jsou uvedeny ty dokumenty, z nichž bylo možné vyčíst souvislost s návykovou látkou a zařadit tak přestupek do našeho výzkumu.

A. PRIMÁRNÍ PŘESTUPKY

typ návykové látky (alkohol, metamfetamin, LSD, THC, extáze, jiné): úřední záznam policie o spáchaném jednání; záznam o provedení orientačního zkoumání; záznam z odborného zkoumání; případně podání vysvětlení podezřelého či jiné osoby přítomné protiprávnímu jednání, které bylo podezřelému kladeno za vinu

držení látky u sebe: oznámení o přestupku od městské či státní policie; záznam o odnětí věci policií; záznam o orientačním zkoušce provedené policií; zpráva z odborného zkoumání odborem kriminalistické techniky a expertiz; rozhodnutí správního orgánu

B. SEKUNDÁRNÍ PŘESTUPKY

1. pod vlivem NL

zda byla osoba pod vlivem: úřední záznam policie o spáchaném jednání; podání vysvětlení podezřelého, oznamovatele, osoby přítomné u protiprávního jednání; lékařská zpráva podezřelého

naměřené množství v krvi, dechu: lékařská zpráva podezřelého; výpis ze zařízení „dräger“ (měřen alkohol v dechu)

2. obstarávací

množství zboží (u přestupků opatření látky nebo finance na její opatření): protokol o záchytu krádeže (do spisu dodáno „poškozeným“ obchodem); úřední záznam policie o spáchaném jednání

3. spáchané prostřednictvím NL

zjištění užití NL ke spáchání přestupku: úřední záznam policie o spáchaném jednání; podání vysvětlení podezřelého, oznamovatele, osoby přítomné u protiprávního jednání

Tabulka 2 | Informace ze spisů

Výzkumná data byla získána metodou studia a analýzy dokumentů. Následně se dokumenty blíže zkoumaly pomocí obsahové analýzy a využití popisné statistiky (Hendl, 2004, p. 93). Jednalo se o výzkum kvantitativní. Výsledky pak byly prezentovány v textu pomocí popisné statistiky. K získání statistických dat, zejména o základním souboru, byl využit vnitřní evidenční program užívaný oddělením přestupků MML.

Výzkum byl zaměřen zejména na přestupky dle zákona o některých přestupcích, konkrétně v oblasti veřejného pořádku, občanského soužití a majetku, v oblasti přestupků proti pořádku v územní samosprávě a dále pak přestupky uvedené v zákoně o zbraních, v zákoně o návykových látkách a v zákoně o škodlivých účincích NL. V případě, že by z výzkumu vyplynuly i jiné původně neuvažované přestupky spáchané v souvislosti s návykovými látkami, byly by do výzkumu též zařazeny (např. přestupky na úseku občanských průkazů), nicméně žádný takový přestupek v předmětném zkoumání zjištěn nebyl.

3 ETICKÉ ASPEKTY VÝZKUMU

Výzkum byl realizován jako součást diplomové práce na Klinice adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze, pro jejíž zpracování nebyl vyžadován předchozí souhlas etické komise. S ohledem na charakter dat bylo provedení výzkumu schváleno tajemníkem Magistrátu města Liberec po doložení účelu sběru a zpracování s podmínkou zajištění ochrany osobních údajů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (s účinností od 24. 4. 2019 nahrazen zákonem č. 110/2019 sb., o zpracování osobních údajů) a v souladu s vnitřními předpisy Magistrátu města Liberec. Výzkumná data byla sbírána a analyzována tak, aby nedošlo k porušení ochrany osobních údajů, informace ze spisu byly získávány výhradně v anonymní podobě a následně zpracovány statisticky bez využití jakýchkoliv osobních identifikátorů. Dne 15. 11. 2018 byl tajemníkem Magistrátu města Liberec udělen ještě dodatečný souhlas se získáním anonymizovaných dat z evidenční databáze.

4 VÝSLEDKY

Výsledky výzkumu byly zpracovány na základě diplomové práce autorky Schovancové (2019).

Výběrový soubor, tedy přestupky spáchané v souvislosti s návykovými látkami, tvořilo 426 přestupků, tedy 21,18 % ze všech přestupků fyzických osob, starších 15 let včetně, vedených na oddělení přestupků MML. Přestupků v souvislosti s návykovými látkami se jednoznačně více dopouštěli muži, a to v počtu 376 (88,26 %), ženy pak byly pachatelkami přestupků v počtu 50 (11,74 %). Z hlediska věku pachatele, resp. z hlediska přestupků spáchaných mladistvými versus dospělými spáchalo přestupek 9 mladistvých pachatelů (2,11 %) a 417 dospělých pachatelů (97,89 %). Cizinci pak ve výběrovém souboru spáchali 61 přestupků (14,32 %).

Jak bylo vysvětleno výše, bylo nutné rozčlenit přestupky do dvou základních skupin (primární a sekundární přestupky), kdy poměr těchto dvou skupin byl následující: primárních přestupků bylo spácháno 87 (20,42 %), sekundárních přestupků 339 (79,58 %). V obou skupinách byli pachatelé častěji muži než ženy.

Ve výběrovém souboru byly zjištěny přestupky v souvislosti s následujícími návykovými látkami: alkohol, THC, metamfetamin, extáze, LSD a tabák. Alkohol však byl jak u primárních, tak u sekundárních přestupků zastoupen nejčastěji.

Primární přestupky byly spáchané v souvislosti s alkoholem v 58 případech, THC ve 14 případech, tabákem v 10 případech, metamfetaminem v 7 případech a s LSD a extází pak vždy po jednom případě.

primární přestupky – skutkové podstaty ↓	počet
alkohol – porušení obecně závazné vyhlášky	47
přechovávání návykové látky v malém množství pro vlastní potřebu	20
kouření na místě, kde je to zakázané	10
podání alkoholu osobě mladší 18 let	7
zákaz vstupu pod vlivem	2
odmítnutí podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření	1
celkem	87

sekundární přestupky – skutkové podstaty ↓	počet
neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci	78
hrubé jednání	61
krádež (z toho 35 přestupků spáchaných pro opatření návykové látky – 34x alkohol, 1x tabák)	42
zničení či poškození věci	42
ublížení na zdraví	30
ublížení na cti (vydání v posměch či urážky)	23
porušení nočního klidu	18
vzbuzení veřejného pohoršení	13
znečištění veřejného prostranství	9
vyhrožování újmou na zdraví	8
schválnosti	3
nošení zbraně či její manipulace na veřejnosti po požití alkoholických nápojů, návykových látek	3
neoprávněné užívání cizího majetku	3
podvod	2
znevážení postavení úřední osoby	2
porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních a jiných společenských akcí	2
celkem	339

Tabulka 3 | Výskyt primárních a sekundárních přestupků

U sekundárních přestupků bylo zjištěno 319 případů spojených s alkoholem, 16 případů s metamfetaminem, 7 případů s THC a 5 případů v souvislosti s tabákem.

Z výzkumu vyplynuly i případy, kdy docházelo k páchání přestupků v souvislosti s více návykovými látkami najednou, např. pachatel se dopustil hrubého jednání, když předtím užil metamfetamin a alkohol.

4. 1 Výskyt přestupků

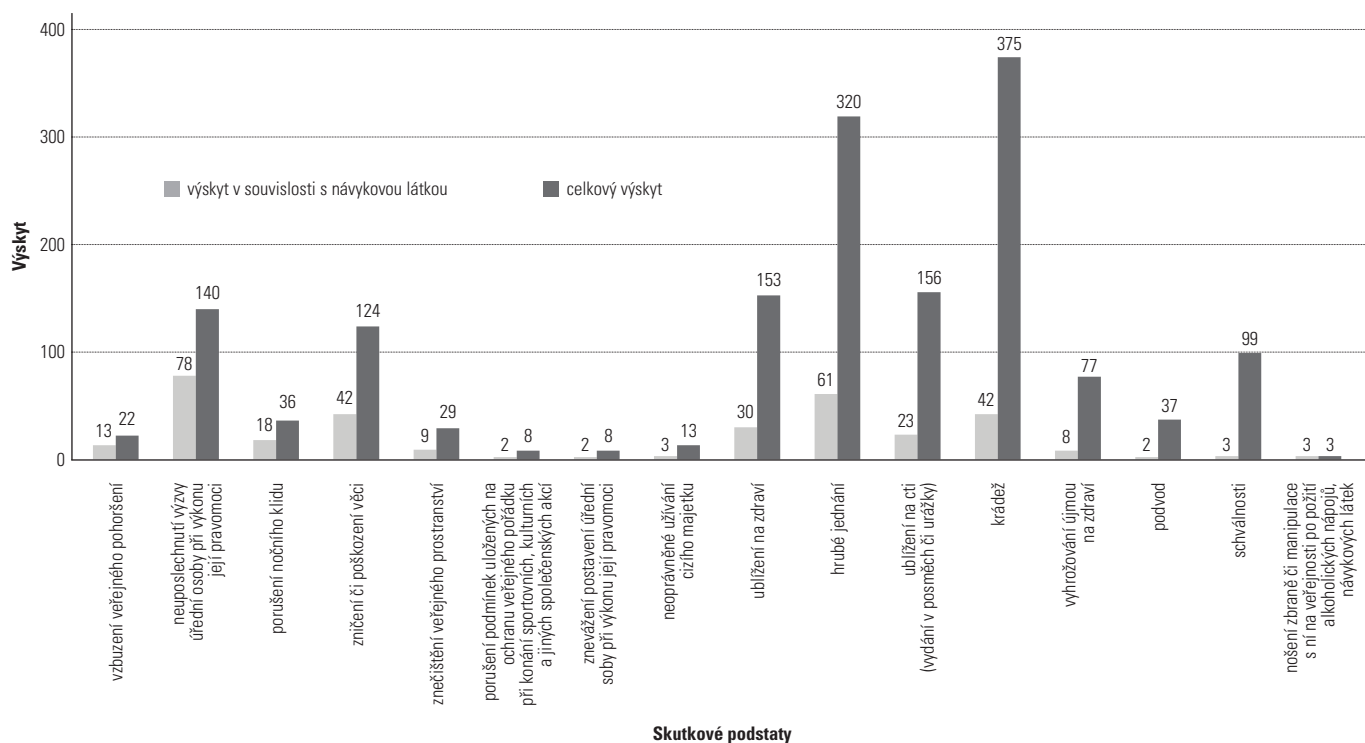
Výzkumem bylo dále zjišťováno, jaké přestupky, resp. skutkové podstaty přestupků, se v souvislosti s návykovými látkami vyskytovaly. Pro větší přehlednost jsou data znázorněna v *tabulce 3* a jsou rozdělena na přestupky primární a sekundární a vždy jsou seřazena od nejčastějšího výskytu po nejméně častý.

Dále jsou pak v *grafu 1* znázorněny skutkové podstaty sekundárních přestupků, kdy šedou barvou jsou vyznačeny přestupky spáchané v souvislosti s návykovými látkami, černou barvou je znázorněn celkový výskyt těchto

skutkových podstat. Primární přestupky v grafu zařazeny nejsou, neboť je nelze spáchat jinak než v souvislosti s návykovými látkami, jejich výskyt tedy ze 100 % souvisel s návykovou látkou.

Z grafu vyplývá, že sekundární přestupky ve vztahu k celkovému počtu uvedených přestupků činí zhruba pětinu (21,19 %). Přestupek nošení zbraně či její manipulace na veřejnosti po požití alkoholických nápojů, návykových látek (pozn. autora: skutková podstata v celém znění zahrnuje i manipulaci se zbraní pod vlivem nemoci) se vyskytl ve 3 případech, což není výskyt nijak zásadní, přesto v poměru k celkovému počtu této skutkové podstaty je její výskyt v souvislosti s návykovými látkami zastoupen 100 %, a to z důvodu, že v základním souboru se tento přestupek nevyskytl jinak než v souvislosti s návykovou látkou.

Další hodnotou, která byla v rámci výzkumu zkoumána, byl výskyt návykových látek ve vztahu k primárním a sekundárním přestupkům. Jak již vyplývá z definování primárních přestupků na začátku článku, tyto přestupky jsou páchány porušováním drogové legislativy a souvisejících právních předpisů. Sekundární přestupky jsou

Graf 1 | Srovnání výskytu sekundárních přestupků spáchaných v souvislosti s návykovými látkami s celkovým výskytem

Typ přestupku	Druh návykové látky					
	alkohol	tabák	metamfetamin	THC	LSD	extáze
Primární	58	10	7	14	1	1
Sekundární	319	5	16	7	-	-
z toho pod vlivem NL	285	-	16	7	-	-
za účelem opatření NL	34	1	-	-	-	-
prostřednictvím NL	-	4	-	-	-	-
CELKEM	377	15	23	21	1	1

Tabulka 4 | Výskyt přestupků ve vztahu ke konkrétní návykové látce

pak taková protiprávní jednání, která jsou spáchaná buď pod vlivem návykové látky, nebo pro její opatření. Mohou se vyskytovat i přestupky spáchané tzv. návykovou látkou, kdy se v našem výzkumu konkrétně jednalo o přestupek znečištění veřejného prostranství, k němuž došlo odhozením nedopalku. Takový přestupek nelze podřadit pod skupinu „spáchaná pod vlivem“ ani spáchaná „pro opatření návykové látky“, přesto se domníváme, že do sekundárních přestupků patří. Z uvedených důvodů se v následující přehledové *tabulce 4* sekundární přestupky spáchané prostřednictvím NL vyskytují pouze v souvislosti s tabákem

Z tabulky vyplývá, že jak u primárních, tak u sekundárních přestupků se jednoznačně nejvíce vyskytovalo jednání spáchané v souvislosti s alkoholem, což je zřejmě dáno jeho dostupností. Přesto, že je v dnešní době dostupné velké spektrum drog, např. kokain se nevyskytoval ani v jednom případě.

Počet přestupků v tabulce přesahuje celkový součet přestupků, což je dáno tím, že některé přestupky byly spáchané pod vlivem více látek najednou. U primárních přestupků se jednalo o 4 přestupky, které byly spáchané v kombinaci látek: alkohol + tabák, metamfetamin + THC, THC + extáze, metamfetamin + LSD. U sekundárních přestupků pak došlo k 11 duplicitám návykových látek, a to v kombinaci: alkohol + THC a zároveň i metamfetamin, 2× alkohol a metamfetamin, 4× alkohol + THC.

4.2 Páchání přestupků ženami a muži

Dalším jevem, kterým jsme se ve výzkumu zabývali, byl rozdíl u přestupků páchaných v souvislosti s návykovými látkami mezi ženami a muži.

Jak bylo zmíněno výše, muži páchají přestupky častěji než ženy, a to jak u primárních, tak i u sekundárních pře-

skutkové podstaty přestupků		žena	muž
primární přestupky	odmítnutí podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření	1	0
	zákaz vstupu pod vlivem	0	2
	přechovávání návykové látky v malém množství pro vlastní potřebu	3	17
	alkohol – porušení obecně závazné vyhlášky	7	40
	podání alkoholu osobě mladší 18 let	2	5
sekundární přestupky	kouření na místě, kde je to zakázané	1	9
	hrubé jednání	7	54
	krádež	8	34
	podvod	0	2
	porušení nočního klidu	2	16
	schválnosti	1	2
	ublížení na zdraví	3	27
	znečištění veřejného prostranství	1	8
	znevážení postavení úřední osoby	0	2
	neoprávněné užívání cizího majetku	0	3
	neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci	7	71
	nošení zbraně či její manipulace na veřejnosti po požití alkoholických nápojů, návykových látek	0	3
	porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních a jiných společenských akcí	0	2
	vyhrožování újmou na zdraví	1	7
	zničení či poškození věci	3	39
	vzbuzení veřejného pohoršení	0	13
	ublížení na cti (vydání v posměch či urážky)	3	20
	Celkový součet	50	376

Tabulka 5 | Výskyt přestupků s ohledem na pohlaví pachatele

stupků. Dokonce i v případě mladistvých byli častějšími pachateli přestupků muži. Obě pohlaví se u primárních přestupků nejvíce dopouštěla porušení obecně závazné vyhlášky zaměřené na zákaz pití alkoholu na veřejném prostranství (pozn. autora: převážná většina těchto pachatelů jsou lidé bez domova). Z hlediska sekundárních přestupků pak ženy více páchaly přestupky krádeže, tedy přestupky proti majetku, muži neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, tedy přestupky v oblasti veřejného pořádku. Další výskyt skutkových podstat v rámci zohlednění pohlaví představíme v *tabulce 5*, a to včetně rozdělení skutkových podstat na primární a sekundární přestupky.

4.3 Mladiství pachatelé

Ve výběrovém souboru bylo zjištěno 9 přestupků mladistvých pachatelů. V případě primárních přestupků se mladiství dopustili v počtu 3 přestupků podání alkoholu osobě mladší 18 let, 1 přestupku přechovávání návykové látky pro vlastní potřebu v malém množství. V rámci sekundárních přestupků spáchali 2 přestupky neoprávněného užívání cizího majetku, 2 přestupky krádeže a 1 přestupek hrubého jednání.

4.4 Páchání přestupků cizinci

Poslední částí výzkumu byly údaje ohledně páchání přestupků cizinci. Ve výběrovém souboru se přestupků dopustilo celkem 61 cizinců, což je 14,32 % z výběrového souboru. Nejčastěji byl cizinci páchán přestupek hrubého jednání – 13 přestupků (21,31 %), následně krádeže – 10 přestupků (16,39 %), neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci – 8 přestupků (13,11 %), ublížení na zdraví – 7 přestupků (11,48 %), a porušení obecně závazné vyhlášky o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství – 6 přestupků (9,84 %).

Celkem 47 případů (77,05 %) bylo správním orgánem odloženo, 12 případů (19,67 %) pak bylo vyřešeno příkazem a pouze 2 případy (3,28 %) byly vyřešeny příkazem na místě.

4.5 Způsoby vyřízení přestupků

V řízení o přestupcích lze přestupek vyřídit několika způsoby. Jednotlivé postupy lze rozdělit na dobu před zahájením řízení a po zahájení řízení. Velmi zjednodušeně řečeno, před zahájením řízení může dojít k odložení věci

v případě, že se například přestupek nepodaří pachateli prokázat nebo lze při splnění podmínek uvedených v zákoně věc vyřešit příkazem na místě nebo příkazem jakožto prvním úkonem v řízení. Po zahájení řízení pak může být přestupek vyřešen rozhodnutím o vině, případně příkazem jakožto nikoliv prvním úkonem v řízení nebo usnesením o zastavení řízení. Ve výběrovém souboru pak byly přestupky bez ohledu na jejich členění nejčastěji odloženy, a to ve 203 případech (47,65 %), dále byl vydán příkaz – jakožto první úkon v řízení ve 196 případech (46,01 %), příkaz na místě byl vydán v 15 případech (3,52 %), 7 případů (1,65 %) pak bylo vyřešeno rozhodnutím o vině a 5 případů (1,17 %) bylo zastaveno.

Pokud vezmeme v potaz členění přestupků na primární a sekundární, pak u primárních přestupků bylo 26 odloženo (29,89 %), 57 případů (65,51 %) vyřešeno příkazem a 4 případy (4,60 %) příkazem na místě. Ani v jednom případě nebyly tyto přestupky řešeny v zahájeném řízení rozhodnutím. U sekundárních přestupků správní orgán odložil 177 případů (52,21 %), příkazem bylo rozhodnuto 139 případů (41 %), příkazem na místě pak 11 případů (3,25 %), pravomocným rozhodnutím o vině rozhodl správní orgán v 7 případech (2,07 %) a řízení bylo zastaveno v 5 případech (1,47 %).

4.6 Správní trestání

Jak bylo zmíněno výše, v případech, kdy je pachatel přestupku uznán vinným, je mu zpravidla uložen správní trest, kdy se může jednat o napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci, propadnutí náhradní hodnoty, zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Pro upřesnění uvádíme, že uložení správního trestu závisí na úvaze správního orgánu, který o přestupku rozhoduje. Při určování druhu a výše správního trestu pak správní orgán bere v potaz, zda mu jsou známy polehčující či přitěžující okolnosti, přihlíží k povaze a závažnosti přestupku, zda byl spáchán jeden či více přestupků najednou atd. (§ 37 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Z hlediska správních trestů je napomenutí nejmírnějším trestem, má plnit výchovný a preventivní účel (poznámka autorek: je vhodné ukládat jej v odůvodněných případech prvopachatelům). Napomenutí nelze nikdy uložit spolu s pokutou (Bohadlo et al., 2018, p. 292). V zákonem stanovených případech lze spolu s trestem uložit ochranné opatření, kterým může být omezující opatření, zabránění věci nebo náhradní hodnoty. U primárních přestupků bylo z 61 přestupků, kdy byl pachatel uznán vinným, uložen správní trest napomenutí ve 13 případech, pokuta pak byla uložena ve 48 případech a ve 37 případech byl uložen trest propadnutí věci (ve zkoumaných případech byly propadány odňatý alkohol – přestupek porušení obecně závazné vyhlášky o pití alkoholu na veřejném prostranství, a odňaté návykové látky u přestupku přechovávání návykové látky pro vlastní potřebu v malém množství). U sekundárních přestupků byl pak pachatel uznán vinným ve 157 případech, z toho bylo ve 12 případech uloženo napomenutí, pokuta ve 145 případech a propadnutí věci v 1 případě,

kdy byla zabrána zabavená zbraň u přestupku nošení zbraně či manipulace s ní na veřejnosti po požití alkoholických nápojů, návykových látek.

5 DISKUZE

Výzkum byl zaměřen na primární a sekundární přestupky spáchané v souvislosti s legálními i nelegálními návykovými látkami. Bylo zjištěno, že přestupky v souvislosti s návykovými látkami tvoří 20,68 % z celkového počtu přestupků evidovaných na zkoumaném oddělení, což je dle našeho názoru nezanedbatelné množství. Zda se jedná o ojedinělý výskyt, či zda mají stejný výskyt i jiná města, nelze však porovnat, neboť žádná jiná studie na stejné téma doposud provedena nebyla. Jak již bylo řečeno výše, není prováděn kompletní systematický sběr dat a informace se na celostátní úrovni sbírají pouze ohledně primárních přestupků, a to pouze v omezeném rozsahu. Co se týká návykových látek, pak správní orgány mají informace o návykové látce ve spisech, do žádného informačního systému se však jakékoliv informace tohoto typu nezanášejí. V rámci prováděného přehledu dle § 110 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich byly vykazovány informace obecné, např. právní kvalifikace, počet podnětů, jak byly podněty vyřízeny (odložení, příkaz, uznání viny atd.), uložený správní trest, v případě pokuty jeho výše a další informace, žádná z nich však není zaměřena na problematiku návykových látek.

Dne 6. prosince 2019 předložila vláda Poslanecké sněmovně ČR návrh novely zákona o odpovědnosti za přestupky, která kromě dalších změn navrhuje i úplné zrušení § 110, který doposud ukládal povinnost správním orgánům, aby poskytovaly přehledy přestupků ústředním správním orgánům nebo Ministerstvu vnitra ČR, a to z důvodu nadměrné zátěže pro správní orgány (Poslanecká sněmovna ČR, 2019, p. 29). Zákon je dosud v prvním čtení. Pokud by tato změna byla přijata, zůstane nadále evidence přestupků roztržštěná, jak tomu bylo do přijetí nového zákona o odpovědnosti za přestupky. Data získaná na celorepublikové úrovni za rok 2018 a 2019 by mohla dle vlády sloužit k analýze zvláštní části přestupkového zákona.

Dle důvodové zprávy předkladatel novely, tj. vláda, předpokládá, že bude v budoucnu možno data o přestupcích získávat z dílčích informačních systémů, např. Informačního systému evidence přestupků vedený Rejstříkem trestů (dále jen „ISEP“), z registru řidičů či z dalších systémů, případně z jiných nově vzniklých databází.

Z pohledu zkoumané problematiky však ani ISEP v současné době nesbírá podrobné informace o spáchaném přestupku z hlediska adiktologického zaměření, ustanovení § 16i odst. 2 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů stanovuje, jaké údaje se evidují u přestupků, kdy byl pachatel uznán vinným. Na informace, zda byl skutek spáchán v souvislosti s návykovou látkou, jakou návykovou látkou, případně u pri-

márních přestupků pak jaké množství návykové látky přechovával pachatel pro vlastní potřebu, však toto ustanovení v rámci celostátní evidence nepamatuje. Řešením by byl sběr uvedených kritérií, tedy zda bylo oznámené jednání spácháno v souvislosti s návykovou látkou a jakou, v rámci vnitřních evidenčních programů každého správního orgánu s tím, že u přestupků, které by se podařilo správnímu orgánu prokázat a uznat z něj pachatele vinným, by se údaje uváděly též při zápisu do evidence přestupků bez ohledu na to, zda se jedná o přestupek primární či sekundární. Nutno podotknout, že ne všechny přestupky se do ISEP zapisují, zapisování je vždy stanoveno příslušným zákonem. Například přestupek dle § 4 odst. 2 zákona o některých přestupcích, kterého se pachatel dopustí tím, že poruší povinnost stanovenou v obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje (např. obecně závazná vyhláška Statutárního města Liberec č. 5/2012), kterou se zakazuje pít alkoholu na veřejném prostranství, se do systému nezapisuje, ačkoli v námi provedeném výzkumu se jednalo o nejčastější přestupek ze skupiny primárních přestupků.

I drobná kriminalita či páčání přestupků ovlivňují kvalitu života v daném regionu (Strakoš, 2019, p. 217). Mohlo by být přínosem zaměřit se v budoucnu v rámci systémového sběru dat nejen na přestupky prokázané, tedy na ty, kdy byl pachatel uznán vinným, ale i na ta jednání, kde

se vina pachatele nepodařila prokázat (například z důkazní nouze), avšak ze spisu je evidentní, že k jednání v souvislosti s návykovými látkami došlo. Jak ukázaly výsledky našeho zkoumání, ve výběrovém souboru bylo velké množství přestupků odloženo, a to v počtu 203 přestupků, což je 47,65 %. V případě systematického sběru dat v této problematice by se po jejich zhodnocení dalo jednak lépe určit, zda si daná problematika zaslouží více pozornosti i na úrovni přestupků (či zda naopak legislativní omezení nejsou přebujelá) a jednak by mohly další výzkumy přinést odpovědi na to, zda je správní trestání ohledně problematiky legálních i nelegálních drog dostatečně účelné, tak aby se předcházelo dalšímu páčání přestupků, ale i závažnější trestné činnosti.

Role autorů | První autorka PS provedla sběr a analýzu dat a podílela se na tvorbě článku, druhá autorka HF se podílela na tvorbě článku. Obě autorky se podílely na revizích textu a na zpracování finální podoby článku.

Konflikt zájmů | Bez konfliktu zájmů.

LITERATURA / REFERENCES

BOHADLO, David, Michaela ŠTEFUNKOVÁ a Ivana TRÁVNÍČKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6.

EMCDDA. *Drug use, impaired driving and traffic accidents* [online]. Second Edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. ISBN 978-92-9168-687-2.

GŘIVNA, Tomáš a Miroslav SCHEINOST. *Kriminologie*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5.

HENDL, Jan. *Přehled statistických metod zpracování dat: Analýza a metaanalýza dat*. 1. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-820-1.

JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9.

MRAVČÍK, Viktor, Pavel CHOMYNOVÁ, Kateřina GROHMANNOVÁ, Barbara JANÍKOVÁ, Tereza ČERNÍKOVÁ, Zdeněk ROUS, Hana FIDESOVÁ a Jiří VOPRAVIL. *Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2019* [online]. Praha: Úřad vlády ČR, 2020 [cit. 2020-12-02]. ISBN 978-80-7440-254-8. Dostupné z: https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/33369/1073/VZdrogy2019_fin1.pdf

ROUBALOVÁ, Michaela. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-180-6.

SCHOVANCOVÁ, Petra. *Páčání přestupků v souvislosti s návykovými látkami*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta. Vedoucí práce Hana Fidesová.

Sněmovní tisk 670/0 [online]. Praha: Poslanecká sněmovna ČR, 2019 [cit. 2020-12-02]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=670>

Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, Tpjn 301/2013 [online]. Brno: Nejvyšší soud ČR, 2013 [cit. 2020-12-02]. Dostupné z: https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/1F046995FAEAACC6C1257CB500409CC9?openDocument&Highlight=0

STRAKOŠ, Jan. Informační systém evidence přestupků (ISEP) a jeho využití ve správním trestání. *Správní právo*. 2019, **LII**(4), 217–235. ISSN 0139-6005.

ŠUCHA, Matuš a Lenka ŠTASTNÁ. Chování účastníků dopravního provozu pod vlivem alkoholu. *Adiktologie*. 2015, **15**(2).

VEDRAL, Josef. K novému zákonu o přestupcích. *Správní právo*. 2017, **L**(7–8), 411–446.

ZEMAN, Petr, Michaela ŠTEFUNKOVÁ a Ivana TRÁVNÍČKOVÁ. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-151-6.

Použité právní předpisy:

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Obecně závazná vyhláška Statutárního města Liberec č. 5/2012, o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství